

LOCLARÍ

59

DE
LA GRANADILLA

ANY 15

MARÇ
DEL 2014

CARNESTOLTES
L'ESGLÉSIA,
OPINIÓ,
HISTÒRIA, ...

• LA PRIMAVERA JA ÉS AQUÍ •

EQUIP

Paquita Nixas
Xavier Franch
Jaume de Francisco
Carlos Gibert

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCOS

Diputació de Lleida

SUMARI

Pàg. 4	• SAFAREIGS
Pàg. 10	• CASINIS La Junta
Pàg. 11	• LA VIDA ERVCLA (Un pàgès de Santa Coloma de Gramenet) Miquel M. Gibert
Pàg. 12	• INS L'OLIVERA (A l'Olivera el desembre és diferent) Equip directiu
Pàg. 13	• OPINIO (la velesa) Maria Barbara
Pàg. 14	• RESUM DE LA HISTÒRIA DE LA VIDA DE LA GRANADELLA (II) Un tomb per la nostra vila Jaume Pes
Pàg. 18	• LA PÀGINA DEL CLUB La Junta Directiva
Pàg. 19	• POESIA (Els anys a La Granadella) Joan Perucho
Pàg. 20	• IMATGES DEL PASSAT
Pàg. 21	• HERÀLDICA DELS COGNOMS DEL POBLE (Gonçalès) Pere Àngel Sureda
Pàg. 21	• TELEFONS D'INTERES
Pàg. 22	• PESCAT A LA XARXA
Pàg. 23	• BONI PROJECTE (Enraigunats)
Pàg. 24	• COL·LABORADORS

Foto portada: L'església de desambra BON

NOTA

Lo Clari és una publicació oberta a l'opinió de tothom, per tant l'equip de Lo Clari no es fa en cap cas responsable del contingut dels articles publicats.

Edició: Ajuntament de La Granadella
DL núm. L-1377-2001

Impressió: GRÀFIQUES MOLINO

NOTES DE PREMSA:

• ELS ARTICLES QUE NO SIGUIN D'ESTRICTA ACTUALITAT PER AL PRÓXIM NÚMERO HAN DE SER ENVIATS A L'EQUIP DE REDACCIÓ **DURANT LA SEGONA SETMANA DE FEBRER** COM A MOLT TARD.

• **TOTS ELS ARTICLES (D'OPINIÓ) O CARTES ADREÇADES A LOCLARI I ENCARA QUE ES PUBLIQUIN AMB INICIALS O COM ANÒNIMS/PSEUDÒNIMS, HAN DE PORTAR LES DADES PERSONALS DELS SEUS AUTORS, ES A DIR, NOM I COGNOMS. EN CAP CAS, I MOLT A PESAR NOSTRE, ES PODRAN PUBLICAR CARTES ANÒNIMES, COM A MÍNIM S'HAURAN D'ADREÇAR AMB NOM I COGNOMS A UN DELS MEMBRES DE L'EQUIP DE REDACCIÓ.**

• **COM A REVISTA D'ÀMBIT LOCAL QUE ÉS I QUE PRETÈN SER, L'EQUIP AGRAIRIA QUE NO S'HI ENVIessin A PUBLICAR ARTICLES (D'OPINIÓ) QUE ATAQUIN DIRECTAMENT A LES PERSONES.**

loclari@hotmail.com

• 28 de desembre, recreació dels bombardejos de la Granadella amb motiu del seu 75è aniversari.

• Celebració del Nadal dels nens de l'escola al Centre Cívic.

• Com cada anys "los Reixos" d'Orient repartiren regals a tots els nens de La Granadella.

...SAFAREIG

El poble de La Granadella ha recaptat finalment per la Marató de TV3 2013 un total de:

4632 euros

Moltes gràcies a tothom per la vostra col·laboració.

• Tot i ser una mala temporada pels bolets a Catalunya, a finals de gener encara vàren sortir alguns fredolics pel terme.

• 5 de febrer. Xerrada del Diputat al Parlament de Catalunya per ERC i alcalde d'Albagès al Centre Cívic sobre el procés cap a la Independència.

• 27 de gener. Homenatge de reconeixement al Ple de l'Ajuntament per la llarga tasca feta al CAP a la nostra infermera Lúcia Solsona.

• L'esperada festa d'hivern de "Quintos i Gitanos" es celebrà el divendres 17 a l'ermita i dissabte 18 de gener.

• Amb "Signa un vot per la independència", s'exercí votant el dret a petició del referendun per l'autodeterminació. A La Granadella es recolliren 202 signatures.

...SAFAREIG

• 8 de febrer, inici del 26n curs de tats d'oli al Centre Cívic, impartit per Pilar Pardell mitjançant l'Ajuntament i el Departament d'Agricultura.

• 7 de febrer, signatura del conveni de col·laboració amb l'Institut Escola de Treball de Lleida i el delegat d'ensenyament sr. Cullerès, per impartir cursos de renovables i oloeturisme.

• 20 de febrer, debat a l'aula formativa amb alumnes de l'Escola de Treball de Lleida sobre els camvis que ha suposat pel municipi la implantació dels aerogeneradors al llarg dels darrers anys.

• *L'Ajuntament de la Granadella, en conveni amb l'Agència d'Habitatge de Catalunya, ha posat en funcionament una Borsa d'Habitatge municipal.*

La finalitat de la Borsa és facilitar habitatge a un preu assequible a la població del municipi, prioritzant els joves que es vulguin emancipar, persones emigrades originàries del municipi i que vulguin retornar, i nous residents que es vulguin establir a la Granadella.

D'altra banda, un dels altres objectius de la Borsa és dinamitzar el mercat immobiliari local posant al mercat els habitatges deshabitats del municipi a un preu raonable.

El servei és gratuït tan pel propietari com per l'inquilí, i inclou:

- Tramitació del contracte i seguiment de la relació contractual
- Seguiment del bon ús de l'habitatge i mediació durant la vida del contracte
- Assegurança de multirisc (desperfectes) i assegurança de defensa jurídica (impagaments)
- Assegurança d'Avalloguer (cobertura del lloguer de 6 mesos)

Actualment s'estan recollint les dades de les persones propietaris i dels habitatges que es posaran a disposició de la Borsa.

Una vegada la Borsa compti amb una quantitat d'habitatges suficient, es començarà amb la segona fase, la qual consisteix en la promoció del lloguer dels habitatges de la Borsa principalment entre el públic objectiu definit anteriorment.

L'execució d'aquesta actuació s'emmarca dins el Pla de Desenvolupament Local Oleoturisme i Economia del Coneixement. L'Ajuntament de la Granadella ha acordat destinar-hi part dels ingressos procedents de les centrals eòliques al seu municipi amb la finalitat el crear activitat econòmica i ocupació per frenar l'envelliment de la població i l'emigració de la població jove.

...SAFAREIG

• 10 de març. Signatura del conveni amb la Fundació Serveis de Suport per donar el servei de Suport Domiciliari als veïns de la Granadella que ho necessitin. Serveis a domicili com ara d'higiene personal, aixecar del llit i enllitar, vestir i desvestir, mobilitzacions a llar i canvis posturals, suports de cures, control i seguiment de l'administració de la medicació, control de l'alimentació, organització en la compra, estimulació cognitiva, serveis d'acompanyament en domicili i fora d'ell per realitzar gestions, visites mèdiques, receptes, atenció en hospitalitzacions i convallescències, vetlles hospitalàries, etc...

• 4 de març, el Govern declara Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) l'església de Santa Maria de Gràcia. Després de tornar-ho a tramitar tot, i al cap de més de dos anys, finalment l'església és un monument històric amb la més alta protecció legal, amb permisos especials en cas d'obres i preferència també per a les subvencions. A Lleida, la Seu Vella, la Universitat de Cervera, Santa Maria d'Agramunt, la Col·legiata de Gerri de la Sal, Sant Climent de Taüll o la Catedral de la Seu són alguns exemples de monuments d'interès nacional.

• 15 de març, Carnestoltes.

CASINO

"El resultat va ser de 24 vots a favor de la desaparició total de l'entitat, de 40 vots a favor de la creació de la nova societat, 5 vots en blanc i 2 vots nuls."

Des de la Junta del Casino volem aprofitar per a fer cinc cèntims de tots els passos que hem anat seguint des de les últimes Assemblees Generals.

Quan vam entrar la Junta actual l'any 2012 ens vam trobar amb una "herència" que era un acord que es feu entre Ajuntament i Casino l'any 2001, en el moment en que el Casino es traslladà a la nova seu social del Centre Cívic. Per a fer-ne un resum, l'acord deia que tot el patrimoni de la societat passava a ser de l'Ajuntament de La Granadella, i que que en moment de la fi d'obra del Centre Cívic, la societat Casino o simplement desapareixeria (entenenent que ja no fania falta una associació al poble per a fer aquestes funcions) o que es transformaria en una nova entitat anomenada Cultural Casino amb una nova junta, nous estatuts, normes... amb el consens i participació de totes les entitats del poble i amb l'assessorament de l'Ajuntament. Aquest acord fou aprovat per majoria per les dues parts, tant en el Ple de l'Ajuntament en aquell moment, com en Assemblea General de "socs" del Casino.

Així doncs, quan el passat any 2013 l'Ajuntament ens comunica que el Centre Cívic ja té usos legals donats ens veiem totes les parts en obligació de complir amb aquest acord.

Ja que no sabem si la majoria de gent prefereix que la societat Casino desapareixi definitivament o es vol que es formi la nova Cultural Casino, el dia 7 de desembre de 2013 es convoquen votacions per a que es decideixi

sobre aquestes opcions.

El resultat va ser de 24 vots a favor de la desaparició total de l'entitat, de 40 vots a favor de la creació de la nova societat, 5 vots en blanc i 2 vots nuls.

Per tant, la Junta ens vam comprometre a fer el possible per a dur a terme el resultat d'aquestes votacions i vam obrir durant tot el mes de febrer les llistes de socis per a la nova associació, i vam fixar per a dia 15 de març la votació per l'elecció de la nova Junta Rectora que haurà de fundar i posar en funcionament el Centre Cultural Casino. La Junta actual considerem que la nova associació que serà formada serà la successora de la precedent (que a més comptava amb una sèrie de problemes econòmics afegits amb els anys, els quals s'han explicat ja sobradament); per tant, considerem que les funcions d'aquesta associació ja són finalitzades i, en conseqüència, cessem tota activitat. Manifestem, a més, que no en resta cap remanent econòmic i que tota la documentació referent a la societat és entregada a l'Ajuntament de La Granadella per a formar part d'un futur Arxiu Municipal.

Volem animar a tots els ciutadans a formar part de la nova associació que ara naixerà, siguin d'aquí o d'allà, i que hi diguin la seva sobre quines són les activitats culturals que s'organitzen a La Granadella.

Ens resta només agrair a tantíssima gent que al llarg dels anys han col·laborat amb el Casino i eis hi passem el relleu als que han de venir. Salut!

La Junta

LA VIDA FRÍVOLA

UN PAGÈS

DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

“... i sabent que en morir tinc que dar comptes a Déu i que si no he guardat els seus Manaments en separar-se'm l'ànima del cos ha de passar a l'Infern a patir penes les més cruels que no es poden imaginar, ...”

Entre els segles XVIII i XIX, Santa Coloma de Gramenet, que és avui una ciutat industrial important, d'uns cent vint mil habitants, ha quedat gairebé unida urbanísticament a Barcelona i forma part de la seva Àrea Metropolitana, era llavors només un poble de les rodalies de la capital, que fluctuava entre els cinc-cents i els vuit-cents habitants i vivia fonamentalment de l'agricultura. En aquest petit poble, hi va néixer el 1776 Jaume Galobardes i Canals, pagès que va saber de llegir i escriure, força il·lustrat, dedicat al conreu de la vinya i tractant de vins, i que, a partir de 1817, va anar escrivint un diari —de cal·ligrafia molt clara— on va deixar constància de fets, importants o no, que va viure directament o dels quals va tenir notícia: uns fets que feien referència a Santa Coloma o als pobles de l'entorn, però també a Barcelona, a Catalunya o a tota Espanya. Hi son freqüents i minucioses les anotacions familiars, les dades sobre el temps i l'estat dels camps i, com és natural, la bona o la mala marxa de les collites. La seva labor de diarista es va allargar fins al 1863, any de la seva mort. El llibre té fragments molt interessants, i aquí en reproduïm un que és una resignada i melancòlica reflexió de vellesa a partir de la novetat que eren per a ell els ninyols:

Trobari-me jo el 19 de novembre d'aquest any 1852 d'edat de 76 anys, 7 dies, ja em falta el delit i lludesa, coratge, explicació, encert, coneix de tot haver perdut molt o quasi tot. A 2 d'aquest mes vaig anar a visitar o veure o mirar el cementiri o campo santo de Barcelona, i com al present la gent és dipositada en uns amanets dits ninyols i a la davantera de cada ninyol hi ha el rètol de l'home o dona que hi han posat, el dia que morí de quin mes i any,

i l'edat que tenia. I llegint jo molts rètols en vaig trobar algun de la meua edat, pocs d'un any més, de dos, de tres, de quatre, de cinc, un de sis, de set, de vuit, d'aquests molt pocs i un tan solament de nou anys més, de menys de cent.

D'això dec fer grans reflexions i desenganyar-me queestic molt a prop de la mort, i sabent que en morir tinc que dar comptes a Déu i que si no he guardat els seus Manaments en separar-se'm l'ànima del cos ha de passar a l'Infern a patir penes les més cruels que no es poden imaginar, de tota classe. I que si he guardat els Manaments i implorant la seva gran misericòrdia la meua ànima passarà al Cel a gaudir d'aquella Glòria que no es pot comparar. I així demano a Déu em concedeixi el saber-lo amar i servir i el viure i morir en Gràcia seva, per poder-lo veure i gaudir per tota l'eternitat. Amén.

Encara que el veure o mirar és una cosa trista, perquè tots els difunts que han estat vius com els que ho hem anat a mirar avui i hem llegit que cada trenta no hi ha un que ambí a la meua edat que tinc, no me n'he tornat trist, perquè jo ja tinc la part. I així a Déu em conservi la vida fins que sigui voluntat seva, però li demano perdó de tot quant l'he ofès.

Miquel M. Gibert

¹ Jaume Galobardes. El Llibre de Jaume Galobardes, 1776-1863: crònica del seu temps. Santa Coloma de Gramenet. Museu Tone Balcells/na, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, 1992.

² Ve dir que jo he viscut un nombre d'anys més que satisfactori.

³ J. Galobardes, op. cit., p. 33-34.

INS L'OLIVERA

A L'OLIVERA

EL DESEMBRE ÉS DIFERENT

Les darreres setmanes del mes de desembre suposen un dels períodes més intensos i peculiars del curs a l'Institut l'Olivera. Resulta una experiència complicada de descriure en paraules i que impregna el centre d'un caliu especial.

Un cop superats els exàmens del primer trimestre i abans de les vacances de Nadal, s'organitzen un ventall d'activitats de caire cultural i solidari en què participem tota la comunitat educativa. A continuació us presentem una descripció ben detallada d'aquestes activitats.

El passat divendres 13 de desembre, a les dependències del Centre Cívic de la Granadella, la companyia de teatre Nus va oferir, a tot l'alumnat de l'Institut l'Olivera la representació teatral de l'obra *M'agrada*.

Aquest acte, que va ser organitzat pel Punt d'Informació Juvenil de les Garrigues, es troba dins del pla d'activitats que coordina aquesta entitat conjuntament amb l'Institut. En aquest espectacle es va abordar la relació que els joves tenen amb la tecnologia, els seus usos i abusos, l'assetjament virtual, la frontera entre allò públic i allò privat, i l'esclatxa digital inter-generacional, la problemàtica de l'assetjament digital, la violència de gènere i la gestió de conflictes.

Després de la representació es va convidar a l'alumnat a substituir als propis actors en la resolució dels conflictes. Així, l'alumnat es va posar en el lloc dels protagonistes per intentar resoldre la situació plantejada i establir un diàleg de reflexió i empatia sobre la realitat social que vivim.

La presentació de les temàtiques, la participació de l'alumnat i interacció entre actors i alumnat va resultar molt positiva i enriquidora per abordar aquesta tipologia de problemes d'una forma propera.

Durant aquella mateixa setmana, i com ja és tradicional, la comunitat educativa de l'Institut l'Olivera va organitzar un conjunt d'activitats amb la finalitat de recaptar fons econòmic destinat a la *Marató de TV3*, que en aquesta 22a edició del 2013 ha estat dedicada a les malalties neurodegeneratives.

Dins de la promoció social prèvia a La Marató, i per tal de sensibilitzar l'alumnat de l'Institut, el dia 12 de desembre es van desenvolupar unes conferències per fomentar el coneixement sobre les malalties neurodegeneratives i, la solidaritat i comprensió vers els qui les pateixen.

El divendres dia 13, l'alumnat de 4t d'ESO i l'alumnat de projectes de 3r d'ESO, van organitzar el *Mercadet de la Marató* amb la venda, al mercat de la Granadella, de pastissos i andròmines que han aportat les famílies i d'objectes que els mateixos alumnes de 3r van elaborar dins el seu Projecte de creació d'una empresa.

Per concloure les activitats dedicades a la Marató, el dilluns dia 16 de desembre, l'AMPA de l'Institut va organitzar la 3a edició de la *Xocolatada solidària* per a l'alumnat, mestres i professorat de l'Escola de la Granadella i l'Institut l'Olivera. Pocs dies abans de començar les vacances de Nadal, i concretament el dimarts 17 de desembre, tot l'alumnat del centre va realitzar una sortida a Barcelona, per tal de visitar les instal·lacions de TV3 i el parc Güell.

En aquesta sortida es pretenia combinar continguts purament curriculars amb altres aspectes culturals i lúdics. Els dies previs i posteriors a aquesta sortida, des de les matèries de TIC i Ciències Socials, es va realitzar un treball avaluable d'aquesta activitat.

Durant el matí, vam fer un recorregut guiat per les instal·lacions de TV3: sala de premsa, zona de producció, platós, camerinos, magatzems de decorats, etc.

A la tarda, l'alumnat de 1r d'ESO es va traslladar fins al Parc Güell per conèixer una de les obres de més renom de l'arquitectònic de Gaudí. Després d'un passeig pel parc, els guies ens van explicar l'origen, la creació i història del Parc més emblemàtic de Barcelona, declarat Patrimoni Cultural de la Humanitat per la UNESCO l'any 1984.

Mentre, els grups de 2n, 3r i 4t d'ESO va assistir com a públic a l'emissió en directe del programa *Divendres*, on van poder escoltar, entre d'altres, la tertúlia de l'actualitat.

I com a cloenda de tot aquest conjunt d'activitats, el divendres 20 de desembre, vam celebrar el *IV Festival de Nadal*. Un cop més ens vam reunir al Centre Cívic de la Granadella per gaudir d'una agradable estona abans de començar les vacances de Nadal.

En aquesta edició, dedicada al món del cinema, es van representar actuacions molt diverses i de gran nivell artístic!!

La primera part de l'espectacle va consistir en una representació teatral del *Senyor dels Anells*, a càrrec d'un ventall d'actors seleccionats entre l'alumnat del centre.

Durant la segona part vam poder fruit d'un ventall d'actuacions de diferent estil artístic: musicals, teatre, humor, nades, esportives... Durant el Festival es van lliurar els premis als guanyadors dels concursos organitzats durant el primer trimestre (concurs de targetes de Nadal, cartell del Festival...) i detalls d'agraïment a l'alumnat col·laborador del Festival.

Per concloure, volem mostrar el nostre agraïment a tots aquells que heu col·laborat i participat en tot aquest conjunt d'actes i heu contribuït a crear un ambient de bona convivència i d'esperit solidari en aquestes dates tan especials.

Equip directiu

OPINIÓ

LA VELLESA

"... Al acabar la nostra vida, veig ben clar que no ens endurem res, ni "calers", ni patrimoni, ni família, ni res físic, ..."

Quan alguns/nos arribem a la tardor de la nostra vida i fem un repàs del nostre recorregut, ens adonem que tots els anys transcorreguts, per bé o per mal han estat una meravella, hem viscut que ja es molt, hem omplert els nostres anys amb encerts i equivocacions, amb diferents episodis dolents i bons. Puc dir que no sempre he pogut realitzar tots els desitjos, com es natural.

La meua dèria de llegir, viatjar, observar, escoltar per aprendre, m'ha portat a diferents llocs del món i així poder omplir, tal com desitjava, la meua etapa viscuda que ja es una mica llarga.

Fa ja alguns anys que treballa amb Internet i Facebook, fet que m'ajuda molt a no mandrejar amb la meua memòria i continuar aprenent.

Al acabar la nostra vida, veig ben clar que no ens enduram res, ni "calers", ni patrimoni, ni família, ni res físic, però entenc que del poc que he volgut assabentar-me m'ho emportaré tot, un petit tresor i com deia una gran savi, "sólo sé que no sé nada".

Penseu a que venen tots aquests records personals, doncs a La Granadella ja som gairebé més iaies que joves, i som en realitat els que podem explicar les nostres vivències.

Llegia per Internet la història d'una científica amb el nom de Rita Levi Montaluni, nascuda l'any 1909 i que deia el còs s'arruga, és inevitable però no el cervell. Aquesta científica jueva, va néixer a Torí (Itàlia), ella deia que a casa seva era "el patto feo", va estudiar medicina durant la seva vida, va fer recerca sobre el creixement, el parkinson, la demència i tot el relacionat amb el cervell.

Va guanyar el premi Nobel el 1996 de medicina i fisiologia, la reproducció de les cèl·lules. El teu cervell si està il·lusionat, actiu i el fas funcionar, mai es degenerarà.

Rita Levi Montaluni va morir l'any 2012 als 102 anys d'edat, quina vida més meravellosa!

Per tant com deia aquesta científica, no podem estar-nos a casa com a mòmies, hem de bellugar, caminar, llegir, viatjar, escoltar música, parlar, "discutir", no ens podem adormir per raó d'edat i menys pensar "els nostres fills ja ens ajudaran".

Per sort a La Granadella tenim per a les persones grans curssets de memòria, gimnàs, Internet, català, no ens quedem a casa, cerquem coneixements i mai necessitem ajuda de la família, doncsensem que avui dia tots tenen la seva feina i els és molt difícil poder cuidar-nos tot i desitjos positius que poden tenir.

Maria Barbarrà

RESUM DE LA HISTORIA DE LA VIDA DE LA GRANADELLA (II)

“... aquest castell fou edificat sobre una fortalesa àrab i a la vegada aquesta sobre un “castrum” romà ja que en resta encara ben visibles trossos de maïmòstera de l’època.”

El Castell

En resten part dels fonaments, algun mur i quasi íntegres els corals posteriors a l’edifici mirant al sud-oest.

El castell fou totalment demùt (malgrat que sobrevisqué a la Guerra Civil) per a fer-hi un dipòsit d’aigua, car està situat al punt més alt de la vila. La torre de l’homenatge (en queda imatge fotogràfica) fou ja enderrocada però, a les darreries del S. XVIII.

Les restes visibles avui en dia ens donen a entendre que aquest castell fou edificat sobre una fortalesa àrab (s’han trobat restes de ceràmica) i a la vegada aquesta sobre un “castrum” romà ja que en resta encara ben visibles trossos de maïmòstera de l’època.

Probablement un establiment íber, però no n’he trobat cap referència entorn aquesta àrea. Si en canvi n’hi ha a les confluències del carrer la Palla i Vall de Boters.

També tenim un extens nombre de “sitges” encara sense estudiar. Eren, de fet, els magatzems de gra de la vila.

Tomant al castell, aquest disposava de la primera església i sortosament encara conservem aquell temple primigeni,

una magnífica pila baptismal decorada amb “dents de llop” i que es pot veure al baptisteri de l’actual temple parroquial. En resum, el castell fou en teoria el lloc de residència dels barons de la Granadella però hi ha constància que totes les nissagues mai hi restaren per massa dies, car tenien la seva casa-palau a la ciutat de Lleida. Si, però, que hi residia, entre altra gent, el “cartà”. Pel que podem observar suara, en l’única fotografia coneguda de l’edifici, és que era un gran casal, més o menys del tipus del de Torrebellès.

Església de l’Assumpció de Maria

Aquest temple és més conegut pels vilatans com “el convent”, ja que durant un temps hi hagué unes monges de l’ordre de la Sagrada Família que hi administraren ensenyança a les nenes.

Fou íntensament remodelat, com era costum en l’època, als inicis del S. XVIII enderrocant la volta gòtica i les capelles laterals, així com l’altar major, però no l’urna empotrada pel “sancta-sanctorum” que encara resta avui. De ben segur que aquest canvi fou degut al fort augment demogràfic.

Crec personalment que és un monument força interessant i que caldria restaurar molt acuradament, ja que ens pot donar força sorpreses.

El seu exterior és netament gòtic i en enderrocarse recentment la casa adosada als presbiteri, han quedat a la vista uns magnífics contraforts. D’aquest temple en queda una lauda sepulcral gòtica, una clau de volta d’un sant/a màrtir i dues imatges esculpides en pedra i amb força policromia de la Mare de Déu de l’Esperança i Santa Lúcia (avui al museu comarcal i diocesà de Lleida).

Els gruixuts murs tenen nombroses marques dels picapedrers que curiosament són ídntiques a les del claustre de la Seu Vella de Lleida (S. XIV i XV).

Segons el compendi de “La Història de Catalunya” editat per El Periòdic, durant els inicis del S. XVII l’agricultura a Catalunya es troba en una relativa prosperitat; truncada per les epidèmies de pesta 1629-31, i sobretot la de 1650-54, que provocaren una gran mortaldat. S’afegíex a tot plegat

COM PODRIA ESTAR CONFIGURADA LA VILA VERS 1650-1700?

UN TOMB PER LA NOSTRA VILA

“...es conserven restes del va ser una sinagoga, ... d'un nucli fora murs de jueus. La vila forçosament devia tenir població jueva ja que era i és un lloc de pas i intercanvi.”

les llargues estades en el medi rural (la Granadella en fou molt afectada) de les tropes castellanes amb l'excusa de la guerra amb França. Malgrat tot, s'inicia un atenció a recollir artesans i manufacturadors de les grans poblacions cap al medi rural, degut al malestar pels gremis urbans i també una sanejada independència financera de la Generalitat catalana vers la monarquia hispànica.

La Granadella, es doncs de bon suposar, que reb tota mena de treballadors i comença una etapa de prosperitat que obliga a créixer més enllà de les muralles.

L'església doncs es queda molt petita i comença a perfilar-se el que seria en el meu entendre, el tercer temple. Aquest és més alt i ample que l'anterior, encara que de molt curta vida, doncs ja entrat el S. XVIII tornarà a entipetit-se i donar pas a la construcció d'un gran santuari que és l'actual parròquia.

Torre de la muralla del S.XIII

Es ben visible a l'interior de la casa número 1 del carrer Pintor Jaume Masip-Fossar vell i malauradament mig tapada en la seva part exterior per un edifici nou. També es conserven portals dovellats del S. XV. Les poques restes de la porta principal de l'entrada al nucli vell, al carrer Emili Pujol (tocant a casa Romeu) foren recentment eliminades.

Carrer la Costa-Les Uves

El carrer la Costa segueix la primera "vall" (muralla) i darrere seu es trobava el nucli conegut popularment com "les Uves" on vivia gran part de la població pobre de la Granadella, fins que fou totalment bombardejat i destruït durant la Guerra Civil.

Qui recorda aquella zona sab que en una sola casa hi podien viure més de dues famílies en unes condicions horribles.

Plaça de Catalunya-La Placeta

Cal Hereu, amb data de construcció i nissaga encara visibles. Cal Llexets, és en meu criteri "la joia de la corona" de la vila, car ha mantingut amb molts pocs canvis la façana renaixentista.

Carrer Major-Carrer de Baix

Es poden percebre en la vessant sud, les restes de l'antiga porxada. El carrer Major tingué porcos fins al S. XVIII.

Carrer la Palla

Carrer d'entrada i sortida principal i que pertanyia a la muralla del S. XIII. A la resta d'algunes de les cases actuals hi ha elements molt interessants dels S. XV i XVI.

Carrer Mònica

Deu el seu nom a l'esposa de Pere Moliner VII que, amb molta diferència es preocupà i desenvolupà la vila durant un temps del S. XVI. Trobem més restes interessants a cal Rosset.

Carrer Emili Pujol-Carrer de d'Alt

Es formà amb la segona expansió de la vila durant el S. XVII. Tenia el portal d'entrada on ara hi ha la plaça Vicenç Blanch. Davant de cal Gori es conserven restes del va ser un habitatge, sinagoga, ... d'un nucli fora murs de jueus. La vila forçosament devia tenir població jueva ja que era i és un lloc de pas i intercanvi. Sobre una entrada hi apareix el que sembla un canelobre amb els set braços i inscripcions hebraïques a sota.

Carrer del Pla

Es una sortida a l'exterior de la segona muralla (vs. S. XV-XVI) on ja hi havia edificacions extramurs.

A la façana de l'antiga fonda hi apareix el petitíssim però simpàtic homenatge al Modernisme català amb el seu ocell de paper i la data 1916 fets amb terrissa.

Pla de la Vila

Fet voltant de la gran bassa suava avui desapareguda, era considerada "fora vila" malgrat haber-hi edificacions de les darreries del S. XVIII i en enderrocar-se les valls (muralles) de Ruer i de Boters quedà integrada al nucli urbà.

El fet de tenir una creu de terme gòtica no vol dir que la vila tenia les portes d'entrada fins on ara hi ha l'església. Aquesta creu, de ben segur, fou desplaçada d'on ara hi ha

RESUM DE LA HISTORIA DE LA VIDA DE LA GRANADELLA (II)

“... Els boters tenien una importància cabdal tant en la manufactura de botes noves com en la reparació de les malmeses. Cap carrer de la vila diu tant clar a què es dedicava.”

el capdamunt del carrer la Costa. Si que té sentit l'existència d'una ermita gòtica en l'indret, ja que tenia la funció d'allunyament de pestes i mals (ermita de la Mare de Déu de Gràcia i Salut) un xic lluny de la vila, com també ho fou l'ermita de Nostra Senyora del Coll (al Coll de Bovera) i la de Sant Antoni.

Fins avans de la guerra encara restaven cases nobles que després foren refetes a l'estil modern.

Vall de Roher-Ruè

Com diu el seu nom, vall, que és la muralla en vistes al sud-oest tant en la primera fase (del castell al fossar vell) com la segona fins al Pla de la Vila.

Carrer Sunyer

Carrer rectilini i uniformat al gust de les darreries del S. XIX.

Carrer Dr. Galceran

A destacar la casa amb la tota la façana de pedra, segurament la més gran del poble.

Carrer del Pou-de la Cometa

Interessantíssim conjunt de cases de finals del S. XVIII on es mostra damunt la porta d'entrada la seva data de construcció.

“La cometa” o lloc un xic alt, és la serra del vessant sud-sudoest de la vila que si bé és suaumirant la vila, és molt més accidentada cap a Bovera.

El pou és barroc, dels pocs que hi ha, de factura pessada però amb decoració elegant. Donava aigua a tota la nova zona extra murs dels S. XVIII, XIX i XX. Fou cegat després de la Guerra Civil.

Carrer Marina

Carrer fet en primera fase durant la gran glaçada del 1956 i costejat pel sr. Blanch a fi de donar feina als vilatans.

Carrer la Pobla

Antic camí i ho fou fins a principi del S. XX) que arribava més o menys fins a la quadra (ca la Quadra).

Carrer Nou

Fet al voltant del santuari del Sant Crist. Potser per donar habitatge a tant treballadors com a benefactors del gran temple vers 1740-1850.

Carrer Martí

Fins no fa massa anys, totes les cases eren fetes amb el mateix patró. Deu el seu nom a casa Martí i al el seu molí d'oli. La família Martí es documentada ja al S. XVI.

Carrer l'Escultor

No cal donar-li massa voltes! on vivia l'escultor/s que feren la façana i campanar del santuari del Sant Crist.

Carrer Vall de Boters

Carrer falç en la seva vessant sud-sudoest i viu en l'est-nord-est.

El cultiu de la vinya a la zona de les Garrigues Altes primavera, i molt, per sobre de l'olivera, cereals, ametller, ...

Els boters tenien una importància cabdal tant en la manufactura de botes noves com en la reparació de les malmeses.

Cap carrer de la vila diu tant clar a què es dedicava.

ALTRES ELEMENTS A DESTACAR

Muralla iber

D'importància cabdal, entre carrer Vall de Boters i carrer la Palla.

Pou de la Vila

En origen devia ser un pou àrab allunyat del nucli com ara costum en aquella cultura i època.

Sobre els finals del S. XIII es va fer l'arc gòtic per subjectar la “corriola” i el revestiment interior vers el S. XV. Aquest pou té un germà bessó a Bellaguarda.

Porta dovellada de casa Balons-Pla de la Vila

Es pot llegir una de les escenes (la del Baró, 1511), per tant, no pertany al lloc on és ara establerta. Al carrer la Costa, a ca l'Andreu, la porta és del mateix estil.

Hi trobem 9 relleus:

1. L'escut central. Molt desgastat però sembla llegir-se l'any 1511
2. El dia. Representant el sol somrient, l'estiu?
3. La nit. Representat per una calavera, l'hivern?
4. Una flot, la primavera?
5. Un sant amb un bou. Pot ser sant Lluç.
6. Un espill. Reflecteix una dona desafiant a un bou, l'orgull?
7. Cap de faune o personatge diabòlic, el pecat?
8. Rei o reina amb corona, la vanitat?
- 9.?

Es una porta tant interessant com misteriosa. Adhuc dues possibilitats:

1a. Es tracta d'un caprici artístic de l'escultor i no hi ha res més a entendre.

2a. Ens vol dir moltes coses. Mancaria un estudi més rigorós per part d'experts en història de l'art, ja que ara només podem fer conjetures d'aficionat. No crec que sempre hagi estat en aquest lloc, com hem dit no és correspon a la data ni a l'estil escultòric en una zona tant allunyada del centre de vila vers el S. XVI. Hi ha testimonis orals de que n'hi havia d'altres d'aquestes portes dins la vila i si bé han desaparegut, altres es vengueren a forans!

UN TOMB PER LA NOSTRA VILA

“...El campanar està malalt de mort, i em fa pena que no essent jo un missaire, hagi de dir això! Voler saber on va anar a parar l'orgue és un tema tabú...”

Ermита de Nostra Senyora de Gràcia i Salut

Volta gòtica rústica visible en el mur nord de la nau principal de l'actual temple (església).

Ermита de Sant Antoni

Personalment, penso que és el segon element en importància de la vila (després de la façana de cal Lleixets). Es situa al cap d'una collada (com la desapareguda Verge del Coll). La torre del campanar té un aire clarament defensiu i tardà romànic, possem que del S. XII-XIII amb una marca de picapedrer.

El temple fou refet durant el S. XVI a instàncies de la família Sabaté, com així ho mostra el seu símbol a l'entrada.

El fet de que tingués retaules del S. XIV ens dóna informació d'un temple anterior i també molt important, del qual foren mecenes els Sabaté, com es pot veure en els (aterals del guardapols de l'original que resta en el museu de Vic.

La nau és de volta romana i la capella guarda els nervis i clau de volta originals. La pintura és del barroc. També es pot observar un element pictòric barroc en el mur est descobert, quan es repintaven les parets.

Actualment l'ermita conserva una pintura a mida real del Sant Crist de Gràcia feta per l'artista granadellenc Jaume Masip l'any 1938, just abans que cremés la talla Cal esmentar la serra amb el mateix nom de Sant Antoni, la bassa, restes de camins empedrats, dos forns de calç i altres aspectes que s'haurien d'estudiar.

El fet de que anys enrere es trobés un "ex-vot" representant una figura humana amb el cos ple de protuberàncies però amb la mà alçada en senyal d'agraïment, dóna mostra de que era un santuari sanador.

Per últim, els goigs recollits pel mestre Emili Pujol, ens mostren una melodia ben pròpia del Renaixement o primobarroc.

Església parroquial de Nostra Senyora de Gràcia i Salut

No és un temple construït al 1764 com diu la ressenya, sinó més aviat finalitzada en aquell any.

Quan a finals del S. XVI aquí terna de miraculós el Sant Crist, crec jo, que recentment posat a la sagristia; el petit capítol de l'església. La baronia i prohoms de la vila dugueren a terme molts anys després la construcció d'un santuari degut a una llarga bonança econòmica, acompanyada d'un creixement de la població, peregrins, etc.

Dóno per fet que s'enderrocà la vella ermita gòtica un cop acabat el presbiteri i creuer. La nau central junt amb la façana i campanar foren posteriors. Ho dic per les restes que encara romanen (art gòtic) esmentades amb anterioritat.

Ni la façana i encara menys el campanar foren fets per un "qualsevol".

L'entrada principal està inacabada però el que resta és fet realment per un mestre/s, com així ho mostra la capella del Sant Crist crucifixat (avui mutilada), les quatre columnes amb capitells dòrics i pedrelles per posar-hi imatges, la porta, i per damunt de tot el campanar octogonal de 45 metres d'alçada i coronat per un temple "rococó" que guarda les campanes, decorat amb rames de llorer per donar a entendre el triomf de Crist.

La campana gran, la Immaculada, és del S. XIX, de tò greu. La petita, en mal estat, és també del S. XIX feta per la casa de la Manresana (avui St. Ramon). Si que hi havia un altar en el creuer que mira al sud-est, fet i documentat per Ll. Bonifac Sastre en honor de Sant Ignasi (hi ha fotografies) realitzat sobre el 1750-1753.

En la nau principal, al cantó de l'epistola, un orgue del 1753, el moble fou també fet segurament pels tallers d'en Ll. Bonifac i l'instrument per els Cases de Reus.

La pintura interior fou feta l'any 1909. Si bé tot l'interior fou destruït durant la Guerra Civil (l'església es convertí en magatzem i garatge) el balcó i l'orgue desaparegueren, segons testimonis, a finals dels anys 40 del S. XX sense saber mai on van anar a parar del tot.

Actualment el conjunt del temple, és per mi, un monument a la indiferència, mal gust i deixadesa.

L'altar major actual, una bona còpia de l'anterior, fou pintat amb pintura acrílica, purpurina i altres "collonades" per un diguèssim, conegut artista de Lleida.

El terra és encara encimentat, les pintures murals recobertes per la calç tenyida de "regiones devastadas".

El campanar està malalt de mort, i em fa pena que no essent jo un missaire, hagi de dir això!

Voler saber on va anar a parar l'orgue és un tema tabú! Mai se m'ha facilitat ni de part del bisbat, capellà de torn i actuals constructors d'orgues, què és el que va passar.

Tenint tant bones captures fotogràfiques resulta estranya la imatge actual del Sant Crist, que res té a veure amb la finíssima talla tardogòtica desapareguda.

La gran campana, la Immaculada, ja no pot ésser "ventada" com anys enrere, i no tindria prou fulls per fer la relació de despropòsits sobre el principal monument de la vila.

Jaume Pes

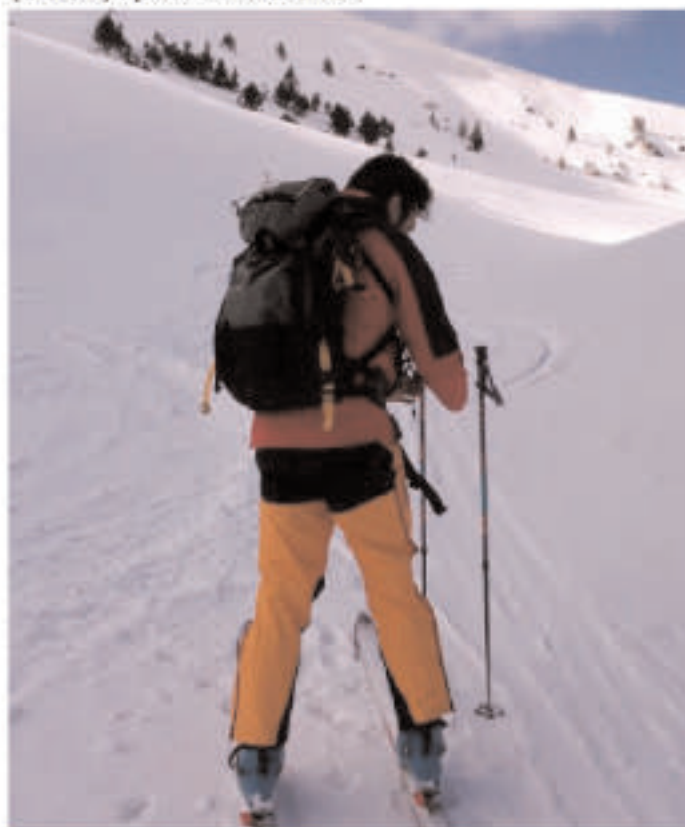

CLUB EXCURSIONISTA
GARRIGUES ALTES

LA PÀGINA DEL CLUB

ACTIVITATS REALITZADES

• Activitats de socis/es d'hivern i alta montanya. Pic Estivella, pic del Pedró dels 4 batlles, pic de Fobillons (Gistain) i pic de Moltmalus.

• Aquest febrer el Sergi Mateu i el David Vidal de Bellaguarda i membres del Club Excursionista Garrigues Altas, han completat un trajecte en bicicleta entre Las Rozas (Madrid) i Lisboa, 699 Km. i 9000 metres de desnivell en 7 dies, cinc dels quals amb temporal! Felicitats campions!

• El passat 8 de febrer ens reunirem al Centre Cívic amb motiu de l'organització de la "X Cursa de l'Oli de La Granadella", tot i que en un principi es feia difícil la realització per a meitats d'abril, com era de costum, finalment s'organitzarà a finals de setembre, primers d'octubre. Ja informarem, de moment us deixem amb el calendari de marxes de BTT que estan mes properes geogràficament.

CALENDARI PROVISIONAL DE MARXES DE BTT 2014

FEBRER:

- Castellidans
- Granja d'Escarp

MARÇ:

- Almatret
- Seròs
- Cervera

ABRIL:

- St Llorenç de Montgai
- Sarrall
- Xallenge Terres de l'Ebre
 - Monegros
 - Urgell (Catigat)

MAIG:

- Mequinensa
- Tarrés
- Xallenge Terres de l'Ebre
 - Puiggròs

JUNY:

- Valldelcorb
- Missatgers del Cister
- BTT Coll de Nargó
- BTT La Riba

SETEMBRE:

- Prades
- Arbeca
- Borges Blanques

OCTUBRE:

- Cursa de l'Oli (La Granadella)
 - Juneda
 - Albagés
 - Agramunt
- Ermitanyos (Balaguer)

La Junta Directiva

clubexcursionista@gnf.cat

Twitter: Club Excursionista Gariguas Ates

POESIA

ELS ANYS A LA GRANADELLA

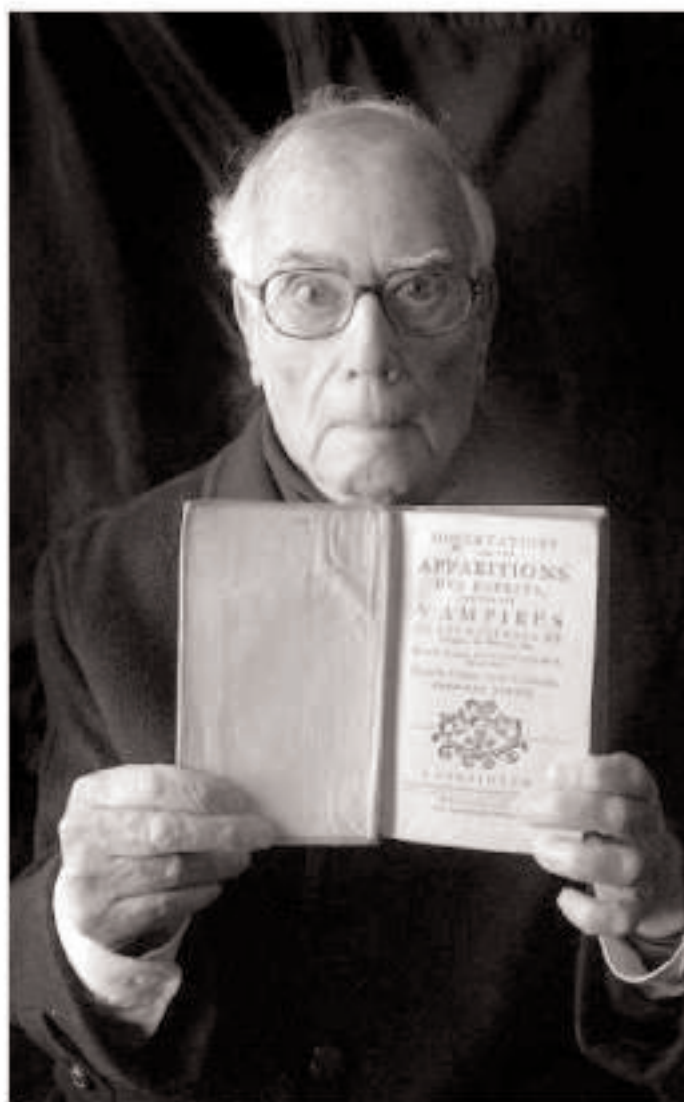
*He trobat la joventut perduda
sota aquest sol ponent.*

La nit es blanca i muda.

El so del meu lament

acompanya la tristor del vent.

Joan Perucho

IMATGES DEL PASSAT (Arxiu Ramon Masip)

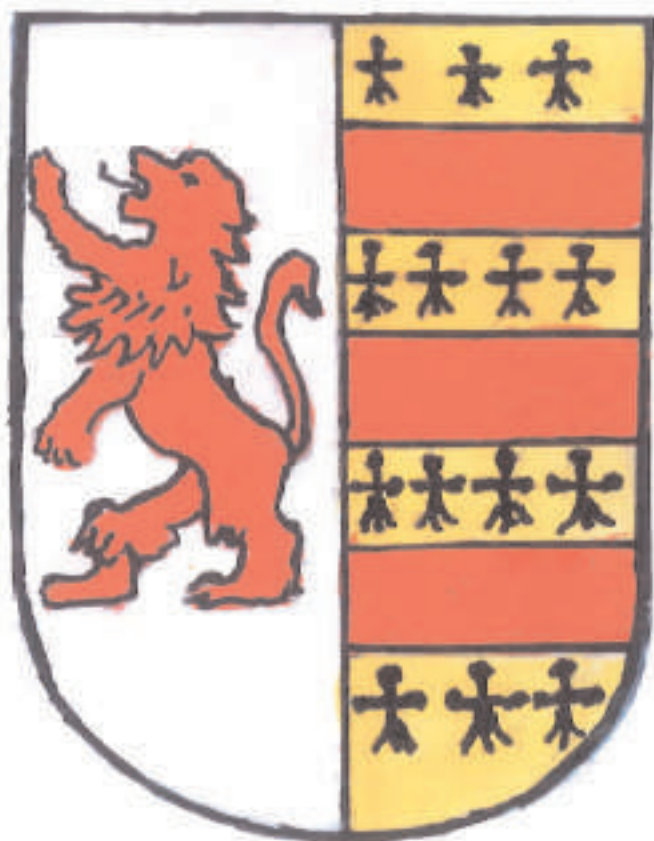

HERÀLDICA DELS COGNOMS DEL POBLE GONZALES

O González. Trobem infinitat de cognoms amb arrels etimològiques del vicigod Gundisalvo, que passa després a Gonzalo, i aquest dona lloc als González. És un cognom patronímic intensament difós per Espanya i Amèrica.

Cinquanta-sis són les famílies gallegues registrades amb aquest cognom, seixanta-una les asturianes, trenta-nou les càntabres, vint-i-dues les vasco-navarreses i dinou les procedents de Castella. Totes amb adarga reconeguda, que dona una visió de rissagues que deixaren els seus noms en milers de folis en què varen registrar molts d'ells la seva hidalguia. S'establiren per tota la península i fins i tot en trobem amb arrels, cinc concretament, a les illes Canàries, que després s'escamparen a ultramar fundant solars importants. Una llegenda afirma que els González provenien del comte Ferran Negre emparentat amb Carlemany. Aquest comte Ferran sembla que fou senyor del casal dels González de la Vall de Jivaja, a les muntanyes de Santander, acompanyant al cabdill Pelai als primers temps de la "reconquesta" i batalls de Covadonga. Davant la impossibilitat de relacionar-los tots, ens limitem a inscriure, possiblement, el més adient a les nostres terres, que porta escut partit: primer d'argent, un lleó de gules; segon d'or, tres faixes de gules, entre ells, catorze erminis, tres en els espais 1 i 4, i quatre en el 2 i 3.

Pere Àngel Sunyer

TELÈFONS D'INTERÈS

• AJUNTAMENT	973 133017
• BIBLIOTECA-MEDIATECA	973 133719
• CAP	973 133207
• CENTRE SERVEIS GENT GRAN	973 133710
• BOMBERS	973 133080
• COMUNITAT DE REGANTS	973 133426
• MANTENIMENT DEL REC	608 198996
• PROMOCIÓ ECONÒMICA	973 133017
• ASSISTENTA SOCIAL	973 133408
• MOSSOS D'ESQUADRA	088

RACONS DEL NOSTRE POBLE: On es troba aquest balcó?

Resposta de Lo Clarí nùm. 58: Al quiosc, l'antic Xamar a la plaça.

PESCAT A LA XARXA

EXTRACTES DE LES ÚLTIMES MEMÒRIES DE L'EXPRESIDENT AZNAR. NO TENEN DESPERDICI!

"Muchas veces me han preguntado cómo sé que soy especial. Es difícil de decir; digamos que siempre lo he sabido. Ya desde el colegio sabía que ninguno de los que me rodeaban estaba a mi altura. Como delegado de mi clase, en 3ºVB, tomé la decisión de ocupar 3ºVD y librar a aquellos pobres chicos del pésimo delegado que habían elegido. No fue una decisión sencilla; tuve que mandar a varios muchachos a combatir al patio, pero, al final, obtuvimos la victoria. Aquel día comprendí que estaba destinado a algo más grande que yo mismo" (p. 25).

"La primera vez que supe que no era un ser humano corriente, lo recuerdo bien, fue cuando ETA voló mi Audi A8 blindado conmigo dentro. Salí de allí, envuelto en llamas, y pensé: ¿cómo es posible que haya sobrevivido? Nadie se lo explicaba. Los médicos no encontraban una respuesta, tampoco mi personal de seguridad. A todo el mundo le pareció... milagroso. Aquella noche soñé con Dios. Era una luz, no tenía rostro, pero sí voz. Me iluminó con su haz y me dijo: "Jose Mari, si te he salvado es porque te necesito vivo para que lideres a la Humanidad". Me dijo un par de cosas más, pero son personales. Aquella experiencia me cambió, por supuesto. Desde entonces soy mucho más humilde", (p. 156)

"Me atrevo a decir que George Bush es mi mejor amigo. Compartimos una ambiciosa visión del mundo, la visión de los líderes de la Humanidad. George me planteó un reto fascinante, que consistía en convencer a todo un país de que nosotros teníamos razón mientras les matáramos. Nunca antes se había intentado algo tan ambicioso; así que acepté inmediatamente. Fue una gran experiencia de la que guardo muchos buenos amigos", (p. 178)

"Creo que un hombre debe cuidarse con independencia de su edad. A todos nos gusta sentirnos sexys, también a mí. Empecé corriendo cinco kilómetros al día; hoy como veinte y no sudo. Claro que nunca he sudado. Mi médico dice que es un trastorno glandular, pero yo lo llamo don", (p. 215)

LA TRAMPA DEL REFERÈNDUM

Després de l'èxit sonat de la convocatòria de la manifestació a favor de la independència de Catalunya de l'11 de setembre de 2012, se senten nombroses veus a favor de la convocatòria d'un referèndum per decidir democràticament el destí de Catalunya. I em pregunto: per què cal un referèndum?

Des de la Fundació d'Estudis Històrics de Catalunya sempre hem defensat que, malgrat la visió de la història del nostre país que espanyols i francesos ens han volgut imposar,

Catalunya –la part que pertany a l'estat espanyol– no és Espanya, **ÉS D'ESPANYA**, fruit d'una conquesta militar. No va ser una adhesió o una unió voluntària de la qual ara ens en penedim.

Un país ocupat com ho van ser, podem per cas França, Bèlgica, Holanda, Noruega o Polònia des de 1939-1940 com a conseqüència de la invasió per part dels exèrcits alemanys. Després de la derrota dels nazis, l'any 1945, tots aquests estats van recuperar automàticament la seva sobirania. A ningú se li va acudir proposar un referèndum per legitimar la nova situació.

Si Catalunya és un país que va perdre la seva sobirania per la força de les armes i va ser ocupat militarment des del 1714, hauria de tenir la mateixa consideració que els països ocupats pels alemanys durant la segona guerra mundial. L'annexió de Catalunya va ser conseqüència d'una agressió militar i va anar seguida d'un tracte de país conquerit amb execucions, tortures, exili, presó i espolis de tota mena que, amb petits intervals, s'ha perllongat la major part d'aquests tres-cents anys.

L'oblit de la nostra història explica l'acceptació acrítica d'un procediment independentista que implica la legitimació de les raons dels ocupants segons les quals Catalunya és una part indestruïble d'Espanya de la qual forma part per pròpia voluntat i des de temps immemorials.

Els catalans, per tant, de cap manera hauriem de sentir-nos obligats a sustentar el nostre dret mitjançant una consulta popular. Simplement, caldria una proclamació del nostre parlament, consensuada amb les potències europees i mundials, que restituis, automàticament, la sobirania perduda fa 300 anys.

A part de ser un acte d'absoluta justícia històrica, aquesta via ens estalviaria un desagradable procés previ a la consulta, atíat per l'estat espanyol amb tots els seus recursos, ple de paranys, d'amenaçes i de mentides, que tindria com a objectiu sembrar la por i la divisió entre la població catalana.

EN JUAN DIEGO, FINS ARA MADRILENY SILENCIÓS, ESCRIU LA CARTA QUE TOT SEGUIT PODEU LLEGIR.

"Independentista, como madrileño he llegado a la conclusión de que soy independentista catalán. No entiendo al Gobierno de España. No entiendo cómo puede tener a una comunidad de siete millones y medio de personas así. Una comunidad que tiene tres idiomas oficiales. Que es referente en muchos campos y que ha sido motor de España desde antes de la democracia. Que no sólo ha sido puerta de entrada de importaciones, inversiones y turismo, que es puerta de entrada de cultura, modernidad y respeto. No se le puede decir a un pueblo que no use su idioma para educar a sus hijos. No pretendas que se queden inmóviles amenazándoles con qué les pasará si nos abandonan. No es dinero lo que perdemos. Perdemos siete millones y

medio de habitantes, cultura, gente muy importante y preparada en muchos campos, empresas internacionales y nacionales, industria, prestigio, calidad como país y democracia.

Al motor de España durante décadas se le cuida y se le mantiene, se invierte para que siga siendo competitivo. No se le gripa una y otra vez esperando que dé el 300% para que otras comunidades que nunca han funcionado o que tienen un concierto económico especial se permitan dar ayudas y subvenciones que Catalunya ya no puede. ¿Qué solidaridad es esa? Y la respuesta desde hace años es no. No a todo, a sentarse a hablar, a una mejora de financiación, a una redistribución mejor de la solidaridad y ahora a una consulta. No soy catalán, soy madrileño, y me entristece decir que les entiendo, que para seguir así, es mejor que sigan solos. Yo tampoco quiero estar donde no se me aprecia.*

BON PROFIT ENSAGINATS

Ingredients:

- 6 ous
- 400 gr. de sagí desfet
- 400 gr. de sucre
- 1 taça d'anís
- 1 kg. de farina
- 3 "gaseosas"
- Matafaluga (infusió colada i s'hi tira)

Elaboració:

Es baten els ous el sucre i el sagí (aquest prèviament s'haurà desfet en un pot i quedarà com un oli). Quan està ben batut es tira la farina amb les "gaseosas", i es va passant fins que la pasta quedi ben fina i que no s'agalli a les mans.

Es deixa la pasta com una bola i es va tallant a bocinets. S'estiren i es figuren als motlles que es posen al forn uns 15 minuts "vigilant". Quan estan freds es pinten per damunt amb ou batut i es passen amb un plat amb sucre, solament per sobre.

loclari@hotmail.com
www.lagranadella.cat

COL·LABORADORS

**CARNIS SERIA,
SERÓ**

Pla. 5 · Telèfon 973 133 311
LA GRANADELLA (Lleida)

xavier · mercè

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

C/ Marina, 35
25177 LA GRANADELLA (Lleida)
Tel. 973 13 31 10 • Fax 973 13 33 33 • Mòbil 649 966 599
e-mail: xaviermerce@hotmail.com

Queviures ca la Silvia

**Pollastres
a l'ast**

Plaça Vicens Blanch, 5 • 25177 La Granadella
Tel. 973 133 587

SF S.C.P.
Sas Fusters

C/ La Pobla, 59
25177 · La Granadella · Lleida

Tels. 973 133 063
850 934 861
830 149 035

Tallers

Pardell

mecànica i electricitat

Josep Ramon Pardell i Anglés

Ctra. El Soleràs, s/n
25177 LA GRANADELLA (Lleida) Tel. 973 133 071

ESTHER

MERCERIA

Av. València, 16 · 25001 LLEIDA
Tel. 973 20 06 02 • Fax 973 20 85 69

www.merceriaesther.cat

excom CLOUD

carlos gibert
solucions gràfiques

tel 626 755 103
e-mail crisgbrt@gmail.com
la pobla, 19 - 3a 25177 la granadella

**QUEVIURES
PURI**
Congelats, fruites i verdures
Tel: 676 123 848
C/ del Pla, 7
La Granadella

**PEIXATERIA
ANNA**
PLA DE LA VILA, 35 • TEL: 659 124 427
25177 • LA GRANADELLA

"la Caixa"

**CONSTRUCCIONS
J. M.ª NAVÀS MIRALLES**
TELS. 973 133 495 - 618 105 367
LA GRANADELLA

Pla de la Vila, 33 - Tels. 13 34 26 - 13 36 53
LA GRANADELLA (Ulldes) C.I.E. 6-23033632
**LA GRANADELLA FAX I TELF. 973 133426
BOVERA TELF. 973 133653**

AXA winterthur
FRANCISCO SARLE, S.L.
Major, 77 - 25163 El Soleràs (Lleida)
Tel./Fax 973 13 36 22 - Mòbil 659 79 52 47
E-mail: francisco.sarle@agentes.winterthur.es
Confia en la vida

**JAime
Arbonés**
C/ de l'Exemple 5 - 25177 - La Granadella
973 13 33 04 - 609 66 29 67
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
INSTAL·LACIONS DE SISTEMES DE REG
FONTANERIA

Oli d'Oliva Verge Extra
procedent d'olives arbequines
degustus®
Vall de l'Oliver®
COOPERATIVA AGROINDUSTRIAL CATALANA, S.C.C.L.
N. JOAN RIBERA, 4 / TEL. 973 13 36 02 - 25177 LA GRANADELLA - 075 GARRIGUES (LLEIDA) - SPAIN
www.agroindustrialcatalana.com

**Forn
Marcel**
pa i pastes

**Marcel
Farran
Tolosa**

Pl. Vicent Blanch, 8
25177
La Granadella
(Lleida)

Tel: 973 133 508

Moli de la Vall Major

Carretera de Lleida, s/n
25177 LA GRANADELLA
Les Garrigues (Lleida)

Tel. 973 13 37 28
Fax 973 13 37 28

SENDRÓS SL
FRUITS SECS

PARTIDA COLL JUNCA S/N
TEL. 973 133 740 - FAX 973 133 741
25177 - LA GRANADELLA - LLEIDA

www: sendros.com
E-Mail: info@sendros.com

Taller de Reparació de Vehicles i Pneumàtics

FELIP TUDEL i CHOY
Reparació de Tubs Hidràulics
d'Alta Pressió
c/ La Pobla, 58
25177 LA GRANADELLA (Lleida)

Tel. i Fax: (973) 13 35 78 - Telf. Part. (973) 13 31 19

FORN DE PA

Albert

Tel. 13 30 48
LA GRANADELLA

**STOP
BAR**

PLA DE LA VILA, 32
TEL. 973 13 30 59
25177 LA GRANADELLA (LLEIDA)

Fruits secs

C/ra Soleris, 14
25177 La Granadella (Lleida)
Tel: 94 971 13 37 30
Fax: 94 971 13 36 89
e-mail: alicsa@alicsa.es
web: www.alicsa.es

ALICSA

C ENTRE
ULTURAL
ASINO

FUNDAT L'ANY 1954

EL MÉS IMPORTANT EL SOCI
SOCI, ET NECESSITEM!!

C/Vall d'en Roher, 9
Tel. 973 133 098

NOVES

El dimarts prop-passat es traslladaren a Serós el President i altres membres de Junta de l'Esquerra Republicana «Macià» per tal de fer l'escriptura de la compra de la casa i pati dit càl Ros del Pau-misol.

— Hem rebut del «Centre Comarcal Lleidatà» de Barcelona una invitació per a les festes que celebrarà dit Centre els dies 18 i 25 d'aquest mes.

Remerciem aquesta atenció.

— A regresat de Lleida on a romanguit dos mesos a la Clínica Batllori el nostre amic Ramon Barrull. Després de la greu intervenció quirúrgica sembla que es trovi molt més millorat. Celebrariem que la convalescència siguiés ven curta.

— L'Agrupació Verdaguera, el dillunenge prop-passat diada de Sant Josep, celebrà la festa amb un programa força atraien. A la tarda fou possada en escena l'obra de Josep M.^o de Segarra «La Desitjada». La representació fou a càrrec de la companyia del Foment de Reus. L'execució fou força acurada per tota la companyia distingint-se la senyoreta A. Montlleó amb el seu paper de «Desitjada».

A la nit es celebrà un lluit ball amenitzat per l'orquestra de Torrebesses la qual executà un escullit programa de ballables.

Ten a la tarda com a la nit es veleren els actes molt concorreguts d'un públic escullit, notant-se la presència de molta forans que donaren més animació als festejos.

Refinalls

A l'«Agrupació Verdaguera» es representava, un any per la Festa major, una obra teatral pels seus aficionats.

A l'obra en qüestió hi prenía part un ínfim amic del Cisko de... i era el que feia de traïdor.

En arribar a l'escena en que es descobreix la verdadera personalitat del traïdor i el protagonista li diu: «Canalla, traïdor, assassí, etc.» en Cisko, que seia al meu costat, exclama: «Aquest paio opròtia l'ocasió aquí per maltractar lo; no li diria a fora. I molt menys al meu davant; qualsevol que no el conegués diria que es molt valent, i es més covard que una gallina».

Semblança

¿En què s'assembla la Plaça Macià de Granadella, amb la Plaça Macià de Barcelona?

(Solució al pròxim número)

De la comarca

MAIALS

Hem observat una gran activitat entre les nenes del tercer grau, de l'Escola Nacional, a l'objecte d'ultimar els preparatius per a una pròxima vetllada literària musical. Per ésser una obra d'alt valor educatiu desitgem que resulti premiada amb un èxit esclatant.

— El Sr. Salvador Miret assabenta a llurs clients que la Fàbrica de Farines romandrà tanca da del dia 20 de maig fins al 10 de juny propvenients, per tal de procedir a un neteig general.

— En la façana de la «Unió Recreativa» hi han plantat nombrosos arbres destinats a embellir l'exterior del local més concorregut de la nostra vila.

— La fira que s'ha de celebrar els dies 1, 2 i 3 d'abril, a més de l'afluència ordinària dels ramblers hom creu que serà envaïda pels forasters puix que hi ha en projecte diverses atraccions i espediades.

Butlletí de subscripció

En _____

que viu al carrer _____ núm. _____

pis _____ població _____

suscriu a CLARÍ per (1) _____

Preus de subscripció : | Any . . . 5/00
| Semestre . . . 2/75

NOTA. L'import de la subscripció es pot enviar en segells de correus o per gir postal.

(1) Indiqueu any o semestre.

Impremta SOL. — Lleida. — Telèfon 725

ATENCIÓ!

Ràdios americans
de 5 i més vòbules

Aparell

HALSON

de 5 vòbules sense competència

Tot Europa el preu mòdic de 485 pts.,
a l'alcanc de tothom.

Garantia completa, no
deixeu perdre l'ocasió.

Compreu hi tindreu bon
humor a la vostra llar.

per més detalls dirigiu vos a

RAMON TARRAGÓ

Carrer del Pou, 1 GRANADELLA

• RECREACIÓ DELS BOMBARDEJOS AL REFUGI •